

Maďarské vojsko musí opustit území Slovenska

Československé vojsko vzdalo nejvyšší počtu Masarykovi.

Washington, D. C., 14. prosince. — Kabelová depeše Československé Tiskové Kanceláře sděluje: Právě v Paříži meškající prezident Československé republiky, T. G. Masaryk, obdržel zprávu z Prahy, že maďarská vláda od něj žádá dohody postoupné zabírala honvédským vojskem kraje slovenské a vytlačovala strážce, jež posláni byly na Slovač k udržování pořádku a k ochraně majetku. V některých místech došlo i ke srážkám, při nichž tekla krev.

Dr. Kramář, ministerský předseda Československé republiky, prostřednictvím československého vyslance, Dr. Kornela Stodoly, poslal protest předsedovi uherského ministerstva, hraběti Karolyovi ale tento odbyl protest prohlášením, že dokud mírová konference nerozhodne o hranicích československého státu, potud nemůže dovolit, aby československé vojsko bylo na "uherské" půdě.

Na to Dr. Kramář obrátil se na prezidenta T. G. Masaryka, právě příbyvšího do Francie, aby u spojeneckých vlád rázně proti nemístnému a podmínkám příměří odporujícímu počínání Maďarů zůročil. Prezident Masaryk osobně o této záležitosti pojednal s ministrem zahraničních záležitostí, Stef. Pichonem, a výsledek toho byl, že francouzská vláda dala rozkaz nejvyššímu veliteli francouzské posádky v Budapešti, aby podal maďarskému ministerskému předsedovi notu v tom smyslu, že československý stát, uznávající spojeneckými mocnostmi, má plné právo obsadit všechno slovenské území Uherska, poněvadž tento požadavek je součástí kon podmínek příměří.

Hrabě Karolyi na to ihned odpověděl, že vláda pod tlakem okolností nařídila, aby provedena byla potřebná opatření, jaká se žádají, a že vojsko maďarské ze slovenských krajů odhání, ale že zároveň protestuje proti takovému vysvětlování podmínek příměří. Zároveň maďarská vláda vydala prohlášení, že nikomu nechee upíratí jeho práva.

Washington, D. C., 14. prosince. — Kabelová depeše Československé Tiskové kanceláře sděluje: Za okázalé slavnosti konal T. G. Masaryk, prezident Československé republiky, úřední přehlídku československé armády na 9. prosince v Paříži. Velkolepé této vojenské slavnosti účastnili se všichni čelnější vojenská a civilní hodnostáři francouzští, jakož i diplomatické zástupci spojeneckých vlád.

Diplomatický štáb československý v čele s ministrem zahraničních záležitostí, Dr. Eduardem Benešem, tvořil čestný doprovod prezidentu Masarykovi, který s radostným úsměvem v tváři a s obmaženou hlavou zdravil nadšeně a hrdě defilující československé vojsko. Přehlídku řídil velitel první československé brigády, Philippe. Naši hrdinové vítali objevení se prezidenta na vojenském cvičišti s velkým jasotem. Československá hudba spustila hymnu "Hej, Slovače!", po té Marseillaisu.

Po přehlídce prezident Masaryk v krátké řeči děkoval hrdinskému vojsku za to, že tužby národa československého svými těžkými, neméně slavnými obětmi pomohlo uskutečnit. Bez těch skvělých činů, kterými československá vojska se představili světu, svoboda by se těžko byla dobývala. A proto jako prezident vyslovil jim jménem československého národa neskonale díky.

Celá armáda po té zahrměla jasotem a zpívala národní písně. Vojáci, již v urputném boji s nepřítel nezalekli se ničeho, a nedělali si ničeho ani z těžkých ran, na této slavnosti rozli slzy. — Ovšem, byly to slzy veliké radosti nad tím, že s prezidentem Masarykem při nejbližší příležitosti vrátí se do své domovské vlasti.

Naprostý klid a pořádek převládá v Praze

Lidé radují se ze svobody, ale při tom konají povinnosti.

Praha, 14. prosince. — Toto město, středisko nové republiky, projevuje nové tužby a nové obchodní zájmy. Obrozený lid chystá se oslaviti návrat prezidenta Masaryka. Nápis jsou všude vyvěšeny: "Obchod jako obyčejně, libo-li." Každý večer je věnován nějaké zvláštní vlastenecké zábavě, ale dny věnovány jsou novým politickým, obchodním a vojenským problémům.

Doly a továrny pracují plnou parou a každý pracuje přes starou dobu a také oslavuje přes čas, neméně pod vším tím jsou důkazy zdravého jádra a jarosti, což nedá se srovnati se stavem, který převládal v posledních několika letech.

Praha podobá se americkému městu na dalekém západě, jež vybudováno bylo přes noc na starožitném evropském podkladu zámeckých valů a gothických mostů přes vinoucí se řeku. Američané jsou tu milováni v trvalé oddanosti. Fotografie prezidenta Wilsona stojí podle fotografie Masarykovy v mnohých obchodních výkladech.

Nové příbylé Američan sice není s to rozuměti příjemně řeči lidu, ale lid všude, jakmile zví o jeho přítomnosti, se usmívá a klání. Je zde překvapující počet osob, které mluví anglicky, kterouto řeč, jak skromně doznávají, naučili se doma od přátel, kteří byli ve Spojených Státech.

V den, kdy americký korespondent přibyl do města, učiněn byl pokus o vyvolání bouří Němci, kteří zřejmě chtěli postrašiti Čechy a přiměti je, aby vzdali se nároku na území, jež náleží k starožitnému českému království, ale je nyní osazeno Němci. Ale padesát osob bylo rychle zatčeno a obchod šel dále jako obyčejně.

Demokratická myšlenka zdá se tu býtí velice silnou. Mezi nejšťastnější a nejzdravější lidi patří zřizenci v hotelích a restauracích, kteří hrdě prohlašují: "Konečně můžeme mluvit svým vlastním jazykem. Dříve každý, kdo mluvil jinak než německy, vystavoval se nebezpečí zatčení."

Úloha Ruska ve válce zapomenuta.

Paříž, 15. prosince. — Úloha, kterou Rusko hrálo ve válce v zájmu spojenců, zdá se býtí zapomenuta. Než vypadlo z války, Rusko mělo ztráty dvakrát tak velké jako všichni spojenci dohromady. Hned na počátku války odvažný ruský vpád do východního Pruska, který stál životy 180,000 Rusů, značně přispěl k záchraně francouzské armády, jež jinak mohla býtí zničena. A tím svět uchráněn byl německého panství. Po dva roky Rusko pomáhalo v ničení rakouských, německých a tureckých armád. Ofensíva generála Brusilova zabránila nebezpečnému útoku Rakušanů na Itálii. Ruský generální štáb měl značný smysl pro jednotu vojenské akce spojených a několikaleté v hodině velkého nebezpečí přinesl velké oběti zahájením ofensívy na východní frontě. Nyní Rusko je zdrceno, pokořeno a hladově. Qvě stě tisíc ruských zajatců propuštěno bylo z Německa do Francie. Jejich stav je politování hodný. Lidé, vračející se z Ruska, oznamují, že hladovění v této zemi je všeobecné. Žádné potraviny nemohou dostihnouti obyvatel v krajích bolševiky kontrolovaných. Právě se, že bolševici mají armádu mezi 300,000 až 400,000 mužů, jež řízena je německými důstojníky. Obchodníci, kteří vrátili se v minulých dnech z Ruska, sdělují, že bolševici vládnou terorem. Vylodění anglického vojska v Pobaltí a francouzského v Černo-moří nasvědčuje tomu, že spojenci se chystají co nejdříve zakročiti rázně v zájmu pořádku v Rusku. Spojenci nesmí zapomenati na služby, které Rusko jim prokázalo, a musí pomoci mu v boji za velkou utropaní.

ČEŠI NA SIBIRI NEJSOU SPOKOJENI SE SITUACÍ

Americký korespondent vysvětluje příčiny nespokojenosti.

Chicago, Ill., 15. prosince. — Zprávy, docházející od amerických korespondentů ze Sibíře naznačují, že československá vojska jeví značnou nespokojenost se současnou situací. Především nedovedou pochopiti japonskou a americkou vyčkávací politiku. Tápají ve tmách a to jenom přispívá ku sklíčenosti jejich ducha. Vyčkávací politika zřejmě je škodlivou a připravuje Čechoslováky o trpělivost a ducha. Korespondent Chicago Tribune, Karel A. Ekerman, poslal z Omska následující depeši:

"Tázal jsem se dnes admirála Kolčaka po jeho mínění ohledně tvrzení Národní Rady, odsuzující jeho diktaturu. Odpověděl: "Zatím co rada mě kritisovala, dokazala jasně, že nerozumí psychologii ruského lidu. Rada nezabývá se praktickou stránkou věci, nýbrž theorisuje." — Přes situaci na této frontě a vnitřní ruskou politiku jedna věc, jež povzbuzuje všechny, jest postup spojeneckých vojsk u Kijeva a postup Denikinovy armády k tomuto městu (dobytí jeho bylo oznámeno minulý pátek) a rovněž to, že bolševici mají rostoucí zmatky ve vnitřní Rusku. A přece ani Rusové, ani Češi, ani spojenci nemohou pochopiti americkou a japonskou politiku na Rusku. Aby předešlo se zmatkům a snad i krizi, zdá se býtí nutným pro americkou vládu, aby oznámila definitivně, jaké úmysly má zde. Češi měli by býtí předně a hned uvědoměni, co Amerika hodlá podniknouti, protože tento oklad nejen že je zbytečný, nýbrž i škodí jejich postavení.

Dovídám se, že dva čestí generálové dostali úřední sdělení, že do státního departmentu byla zaslána zpráva, držeti se a generál Gajda a Češi v Jekatěrínburku vykládali si to jako znamení, že Spojené Státy pošlou vojsko; admirála Kolčákovi bylo úředně sděleno, že naše vojska poslána nebudou, ale časopisy nesmí o tom nic psáti. — Zatím rozšiřují se nemožné zprávy v tisku, jako že 600,000 Američanů je posláno do Ameriky přes Sibír. Včera přijel první americký vlak se zásobami pro ruskou armádu, ale pro upřehlíky nepřivezeno nic. Na vlaku bylo 1,000 sweaterů a rovněž tolik párů ponožek. Červený kříž rozhodl, že zda by to nemělo býtí dáno spíše opuštěnému lidu, který potřebuje všeho potřebného velice v této době, kdy je 20 až 30 stupňů pod nulou. Ale po třech měsících je to první skutečná zásilka, která se sem dostala a obyvatelstvo to nedovede pochopiti po tom všem, co bylo z Ameriky slíbeno. — Situace je asi taková: Spojenci patrně zaujali vyčkávací stanovisko, což je škodlivá pro ně politika, která ubírá chuť Čechům i Rusům. Ačkoli úřední kruhy vědí, že zájem spojenců soustředěn je na Evropu, zůstává tu něméné nerozhodná otázka, která neměla by býtí zanedbávána, aby byla katastrofa odvrácena."

Německo stane se velkou demokracií

Mnichov, 15. prosince. — Jestliže demokracie rozšíří se na všechny třídy, což považují za silné možné, Německo stane se nejdemokratičtější zemí na světě," dle prohlášení Kurt Eisnera, bavorského premiéra, v řeči ku americkému korespondentovi. Bavorský vůdce je idealistou a to je mu vytýkáno jeho odpůrci, kteří považují jej za nepraktického snílka. Jeho stoupenci jsou však toho názoru, že je jedním z nepozoruhodnějších mužů Německa.

Obchod s Ruskem bude obnoven

Washington, D. C., 15. prosince. — Růžný k obnovení obchodu s částmi Ruska a Finska byly částečně naznačeny oznámením válečné obchodní rady, jež sdělila, že budou uděleny žádosti o license k přívozu různých potřeb, hlavně platin, koží, paliva, síry a různých druhů semen.

ČESKO-POLSKÝ SPOR O UHELNÁ POLE KARVÍNSKÁ

Polské legie z Ameriky poslány byly k obsazení Slezska.

Washington, D. C., 15. prosince. — Depeše z Amsterdamu, došla v těchto dnech, naznačila, že polská vojska z Francie, jež většinou zverbována byla v Americe, vydala se v těchto dnech na cestu z Havre do Kdanska, aby po svém vylodění obsadila provincie Polná a Slezsko. Poláci, jak bylo již naznačeno, činí si nároky na velkou část pruského Slezska, jež osazeno je Poláky. Proti tomu z české strany není námitek. Ale Poláci si činí nároky taktéž na Těšínsko, které taktéž značnou měrou je osazeno Poláky, ale historicky je částí zemí československých. V této krajině jsou rozsáhlá uhelná pole, která dle nedávných zpráv z Prahy, byla zaujata polským vojskem.

Jedná se o spor dosti vážný. Historická práva československého národa střetla se v něm s imperialistickou politikou Poláků, která zdá se býtí nenasytnou a hrozí novými spory smírné urovnání otázek střední Evropy stížití. Imperialistická politika Poláků zavádí vážné spory v Haliči, o nichž dostává se nám jednostranných, to jest s polského stanoviska psaných toliko zpráv. Těšínsko a uhelnou pánvi Karvinskou musí patřiti k československému státu a mírový kongres bezpochyby takové uspořádání učiní. Z Evropy o této záležitosti dochází z československých kruhů následující zpráva:

Poláci na schůzích a v projevech svých — a nyní i Kolo Polské — prohlašují, že východní část našeho Slezska, Těšínsko, přičtena má býtí k polskému státu až po řeku Ostravici. To znamená, že by chtěli celé Těšínsko i s uhelnou pánvi karvinskou. Tím by hraničil polský stát přímo s Moravou, totiž s Moravskou Ostravou, Místkem, Frýdlandem a krajinou při Radhošti. Tak byli bychom v Jablunkovském pohorí odděleni od Těšínska od uherských Slováků, k nimž vede železnice přes Jablunkov. Netřeba vyličovati do sah toho zvláště v ohledu hospodářském. Roztržena by byla tato jednotka, která pět set let poji Těšínsko s českými zemími. Ztracen by byl kraj Bezručův. Stanovisko naší větve slezské jest známo v této věci. Poláci praví, že chtějí s námi žíti v přátelství jako s jinými národy, ale chtějí pro sebe Těšínsko. Spor tento bude patrně rozřešen na mezinárodní mírové konferenci, kde uplatní se veliké důvody, jež mluví pro přináležitost Těšínska k českým zemím. Nemohou jen Poláci rozhodovat jednostranně o této palčivé otázce. My lidně vyčkáme doby té, jsouce dalecí jakéhokoli bezpráví. — Vždyt jsme hlásali úplnou rovnoprávnost česko-polsko-německou ve Slezsku a trváme na ní i v československém státě. Pokud jde o tuto přechodnou dobu, prohlásili neposlaneční zástupci polští z Těšínska na česko-polské schůzi v Polské Ostravě, že věci národní a politické se rozhodnou v Praze a ve Varšavě, jinak že chtějí s námi společně i hospodářsky postupovat. Utvořena nyní také Národní polská na Těšínsku.

Němci vyklidili přístav Oděsu

Londýn, 15. prosince. — Oděsa, hlavní ruský přístav při Černém moři, je rychle vyklizován Němci, dle úředního oznámení, jež zasláno bylo z Berlína. Francouzští mariňáci zaujali Oděsu a dostalo se jim srdečného uvítání obyvatelstvem.

Chřipka vyžádala si 17,000 obětí v armádě americké

Washington, D. C., 13. prosince. — Sedmáct tisíc úmrtí následkem španělské chřipky a 338,257 případů této nemoci bylo oznámeno armádními tabory v Spojených Státech až do 1. prosince.

Napjetí mezi Italy a Jihoslavy vzrůstá

Paříž, 14. prosince. — Napjetí mezi Italy a Jihoslavy pokračuje a jedna událost po druhé je přístřhuje. Tyto události doznaly ohlasu v nedávné mezispojenecké konferenci ve Versailles, kde, jak se vyrozumívá, o věci bylo promluveno mezi Clemenceauem a Orlandou a mezi Vesničem, srbským vyslancem, a baronem Sonninou. Smlouva londýnská roku 1915, kterou Jihoslavy odjírají uznati, byla tajnou dohodou mezi Anglií, Francií, Ruskem a Itálií. Slíbilo se v ní Itálii poskytnouti Trident, Terst, pobřeží Dalmacie od Zary k Trau se všemi ostrovy, ale přístavy Rjeka, Spalato, Ragusa a Kotor měly býtí ponechány Jihoslavanům. Tato smlouva nikdy nebyla zrušena a je doposud závaznou pro mocnosti, které jí podepsaly, s výjimkou Ruska, něméné není závaznou pro Srbsko, kterému její text nebyl oznámen. Smlouva tato se sráží se zásadou o sebeurčení národů v několika bodech. Terst je italským městem, leč jeho okolí je slovanské. Istrie má silný počet slovanského obyvatelstva, a v Dalmácii z celkové počtu 634,000 obyvatel Slovany počítá se 610,000 a Italu toliko 18,000. Jediným městem italským na pobřeží Dalmacie je Zaru. Právě se, že italská vojska při obsazování Istrie a Dalmacie shledala čitelné obyvatelstva silně nepřátelské a v několika případech došlo dokonce i ku srážkám. Jihoslavané i Italové činí si nároky na Rjeku na základě principu národnostního, ale statistika ukazuje, že větší počet obyvatelstva je slovanského původu. Jest to jediný přístav, který možno dostihnouti z Bělehradu po železnici. Tvoří tudíž přirozenou přímorskou bránu pro Jugoslaviu. — Italskému stanovisku je obtížno rozuměti. Má-li v úmyslu Itálie trvati na smlouvě londýnské, proč zaujímá Terst a Lublan, které nejsou v ní pojaty? Má-li v úmyslu přijmouti rozhodnutí plebiscitu, není třeba vojenské okupace o něch krajů. Má-li pak v úmyslu přijmouti opravu smlouvy londýnské a hledati náhradu v Malé Asii, narazí na řekce tužby. Ve spojení s tím dlužno poznamenati, že premiér Venizelos nedávno učinil návštěvu v Londýně spolu se srbským vyslancem a to vede k domněnce, že Srbsko a Řecko mají v úmyslu státi svorně proti Itálii v této věci. Jako jedině možné řešení navrhuje se, aby o obě strany učinily ústupky. Jihoslavané mají ponehati Italům Terst a Istrii výměnou za Zaru. Premier Orlando, jak se praví, je pro nějaké takové uspořádání, ale zahraniční ministr Sonnino se proti tomu staví. Za celou touto neznají jsou základně se střetující stanoviska. Jednota Srbů a Jihoslavanů tvoří stát o 12,000,000 duší zdravého, energického a po lepší životě toužícího lidu s důležitými, dosud nevyvinutými zdroji. — Slovane jsou ochotni podrobiti se rozhodnutí plebiscitu v krajích, o které vede se spor a žádají přísné zachování amerických principů.

Američan jedním z německých vůdců

Berlín, 13. prosince. — Vůdci při zatčení výkonného výboru vojenské dělnické rady, dle oznámení právě vydaného, byli William J. Martin a dva němečtí důstojníci, jménem von Rheithahr a Matusehka. Martin, který jest znám jako Američan, žije v Berlíně od počátku války a je zakladatelem tak zvané "Ligy Pravdy." Vydrává se za Američana, Martin dne 4. července roku 1915 položil včec, v kterém nalézala se americká vlajka v smutečném obřadu, na pomník Bedřicha Velkého. James W. Gerard, tehdy americký vyslanec v Berlíně, přiměl autoritu, aby odstranily včec, pohroziv, že odstraní jej sám, nebudli žádosti jeho vyhověno. — Později Martin byl donucen připustiti, že je německým poddaným. Spojil se s imperialisty a způsobil značné potíže německému zahraničnímu ministerstvu, které nemohlo jej odstraniti, poněvadž se těžil ochraně všenněmecké vojenské strany.

PRESIDENT WILSON UVÍTAN V KAPITOLU FRANCIE

Paříž, 15. prosince. — Prezident Wilson vstoupil do francouzského kapitolu v 10:15 hod. večera dopoledne. Jeho příjezd do Paříže oznáměn byl mocnou salvou dělostřeleckou, jež byla vypálena ku jeho počtu. Obrovské zástupy lidu shromáždily se k uvítání prezidenta Spojených Států, který konal svoji cestu z nádraží do Muratova paláce ulicemi přeplněnými jásajícím obecenstvem. Město je nádherně vyzdobeno k počtu amerického prezidenta. Nikdy v historii ani francouzským králem, vračejícím se z bitev vítězů, nedostalo se tak okázalého uvítání pařížským lidem. Počasí bylo pro toto uvítání příznivé. Práce všude byla zastavena a celé město, jakož i velké množství hostů z venkova, dostavilo se na ulice, aby vzdán byl hold prezidentu největší republiky světa, jež tak šťastně zasáhla v osudy světové války.

Paříž, 15. prosince. — Obrovské zástupy lidu shromáždily se v okolí Bois de Boulogne stanice v očekávání příjezdu prezidenta Spojených Států. Jakmile vystoupil z vlaku, rozlehl se mocný jasot, který nemohl nikoho nechat v pochybnostech o srdečnosti uvítání velkého hosta Francie.

Prezident Wilson uvítán byl prezidentem Francie a paní Poincaré-ovou, premiérem Clemenceauem, André Tardieu-em, francouzským nejvyšším komisařem ve Spojených Státech, jakož i jinými úředníky.

Po formalitách uvítání prezident vystoupil do kočáru s prezidentem Poincaré-em. Paní Wilsonová se sléčnou Margaret Wilsonovou, dezerou prezidenta, a paní Poincaré-ovou nalézaly se v následujícím kočáře. Družina odebrala se ihned do Muratova paláce na Rue de Monceau, kde prezident bude bydleti po celou dobu svého pobytu v Paříži.

Cesta z nádraží k Muratovu paláci poskytlo prezidentovi obvojskem po celé délce. Uvítání, které poskytlo prezidentovi obecenstvo, bylo nadšené a srdečné.

Německo utvoří armádu socialistickou

Amsterdam, 13. prosince. — Kancelář Ebert rozhodl se utvořiti socialistickou armádu, jež byla by protiváhou branné síly Spartagovy skupiny. Výkonný výbor dělníků a vojáků vložil svrchovanou autoritu na vládu kanceláře Eberta, dle depeši sem došlé. Ebert, jak se to má, opatřen byl dostatečnou autoritou, aby byl s to potlačiti Spartakovce, kteří přepadají strážce shromáždění zbraně. Dělnické a vojenské rady ztrácejí na popularitě všude, zvláště pak v Hamburku, kde poměry jsou velice vážné. — Občané se vyzbrojují na vlastní obranu. Jediné maso, jež možno zakoupiti v Hamburku, je maso koňské. Depeše z Mnichova sděluje, že vojsko, o jehož politické příslušnosti nečiní se zmínka, svrhu dělnickou a vojenskou radu v tomto městě. Depeše sděluje také, že Spartakovci zmoenili se čtyřech časopisů v Mnichově. Philip Scheidemann, člen německého kabinetu, prohlásil, že se vzdá úřadu, neustane-li agitace vyzbrojených těles. Zprávy z různých míst naznačují, že polní maršálek von Hindenburg může se pokusiti o reakcionářský převrat.

Dva ruští generálové popraveni

Stockholm, 14. prosince. — Generálové Ruský a Dimitrijevič od bývalé ruské armády byli zastřeleni na rozkaz místního sovětu v Prapragoraku, dle úředního ukrajenského oznámení, získaného zde z Petrohradu. Bývalý ministr obchodu a dopravnictví, Rublov, zastřelen byl v téže době. Generál Ruský na počátku války byl velitelem ruských vojsk v severním Polsku. Generál Radko Dimitrijevič byl Bulhar a hrál důležitou roli v bulharské kampani proti Rusku v roce 1912. Vstoupil do ruské armády v srpnu roku 1914 a velel ruským sborům, které zmoenily se Přemyšlu. Později byl velitelem ruských vojsk na frontě v Rigy.